

ANNEX

CABINET KROES													
To: NK	BS	BB	CT	AW	LBA	MS	RB	JPM	SEC				
002334							05.12.2007						
cc: NK	BS	BB	CT	AW	LBA	MS	RB	JPM	SEC				

From: Hut, Ina [hut@wereldkinderen.nl]
Sent: dimanche 2 décembre 2007 22:48
To: KROES Neelie (CAB)
Subject: interlandelijke adoptie
Attachments: Ina Hut_LR.pdf; Pagina 12-13column Ina Hut WKblad november.pdf; Wereldkinderen 06-2007_12-13.pdf; LETTER SIM KALLAS.pdf

Beste Neelie,

Allereerst wil ik je graag hartelijk bedanken voor het terugbellen. Je hebt een ontzettende drukke agenda, maar desondanks heb je toch de moeite genomen om me te bellen. Ik ben daar erg blij mee. Want er speelt wel het e.e.a. dat volop aandacht verdient. Zoals je weet ben ik sinds februari 2003 directeur van Wereldkinderen, een kindervelzijnsorganisatie die zich inzet voor kinderen in nood in ontwikkelingslanden. Dit doen wij door lokale oplossingen te bieden voor kinderen in nood, o.a. door projecthulp op het gebied van gezinsversterking, preventie van familiedesintegratie, door lokale opvang in gezinnen en als dat niet lukt, dus als laatste optie, voor kinderen voor wie in eigen land geen gezin is, te bemiddelen bij interlandelijke adoptie (plaatsing in Nederlandse gezinnen. Wij helpen zo ca. 15.000 kinderen met lokale oplossingen (dmv ca 100 projecten) en voor een kleine 400 kinderen (per jaar) bemiddelen we bij adoptie.

Graag vraag ik je aandacht voor twee problemen: het eerste betreft het adoptiesysteem wereldwijd, het tweede betreft het probleem mbt adoptie binnen Europa.

Bij interlandelijke adoptie dient de behoefte van het kind centraal te staan. Uitgangspunt is dat kinderen in eigen land bij de eigen familie horen op te groeien (conform Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind en conform Haags Adoptie Verdrag (inmiddels door een kleine 70 landen getekend, deze landen verplichten zich om eerst lokale oplossingen te zoeken voor kinderen)). Waar ik echter in toenemende mate tegenaan loop is dat er wereldwijd een grote vraag is naar adoptiekinderen. Volgens een rapport van Unicef wachten er wereldwijd 50 ouders op 1 adoptiekind. Deze vraag creëert ook aanbod, hoe triest dat ook is. Ik strijd daar volop tegen. In Nederland is inmiddels – vooral ook door onze lobby - bij het Ministerie van Justitie (het ministerie dat onze vergunning verleent en ons controleert) een meer terughoudend beleid ten aanzien van adoptie waarneembaar. Dat was toen ik begon als directeur van Wereldkinderen wel anders. Toen ik begon bij Wereldkinderen was het Ministerie van Justitie nog van mening dat vergunninghouders 'beter hun best moesten doen om kinderen te vinden, want er waren immers zoveel wensouders'. Gelukkig is die mening bijgesteld: er dienen ouders voor kinderen te worden gezocht en niet andersom! Maar Nederland is daarmee wel een van de weinige landen die een terughoudend beleid voert t.a.v. adoptie. Zo stuurt de Franse overheid haar minister van 'Familiezaken' (oid) naar Cambodja en Vietnam met als opdracht de adoptiecapaciteit te verhogen. Niet vanwege de kinderen, maar vanwege het feit dat er zoveel wensouders wachten.. Ook loop ik er in de praktijk tegenaan dat met name Amerikaanse, Franse, Spaanse en Italiaanse organisaties fors geld betalen voor adoptiekinderen. Illegaal geld. Daar waar wij zeer ethisch handelen, wordt er door organisaties vanuit deze landen extra geld betaald om maar zoveel mogelijk adoptiekinderen te krijgen. En dat lukt ze ook. Naar mijn mening is dit kinderhandel. Het gebeurt zowel in landen die het Haags Adoptieverdrag hebben getekend, alsook in landen die dat niet hebben gedaan.

Ik vind dat er een Internationale Autoriteit moet komen, die dient toe te zien op de uitvoering van het Haags Adoptieverdrag. Je zou dit haast kunnen vergelijken met het instellen van een Internationale mededingingsautoriteit. Ik probeer hier de handen voor op elkaar te krijgen. Het systeem van adoptie – wereldwijd gezien – is verziekt, daar moet iets aan gebeuren! Het is echt mogelijk om adoptie op termijn uit te faseren. Het zou één van de millennium doelstellingen kunnen zijn/worden. Als elk land dat het Haags Adoptie Verdrag heeft getekend en elke organisatie die zich met adoptie bezighoudt zich echt inzet om kinderen lokaal in een gezin te plaatsen, dan is adoptie op termijn niet meer nodig. En dat is waar we naar moeten streven. Maar wereldwijd is adoptie een verziekt systeem. Er zijn landen die kinderen naar het buitenland laten gaan, terwijl op hun eigen wachtlijst voldoende wensouders uit eigen land staan die een kind willen adopteren. Omdat het geld opbrengt.

Daarnaast is een aantal landen corrupt. Om een voorbeeld te noemen: op dit moment zitten er vanuit Wereldkinderen zo'n 80 kinderen in procedure voor adoptie naar Nederland. Deze kinderen zitten reeds 2 tot 2 ½ jaar in procedure. Al die tijd zitten ze in een kindertehuis in Haiti. Wij weten dat andere organisaties geld

3/12/2007

'onder de tafel' betalen om in kinderen versneld uit de procedure te krijgen. Dat is niet waar wij aan mee willen werken, want vandaag betaal je 50 euro, volgende week 100 en een week later is het lucratief om kinderen van de straat te haken. Maar intussen worden we wel tegengewerkt, omdat we niet willen betalen. Als Nederland kunnen we ons terugtrekken uit het systeem, maar dan gaan wereldwijd de praktijken gewoon door. Mijn doel is om het systeem van binnenuit te verbeteren, zodat alleen die kinderen voor interlandelijke adoptie worden voorgesteld voor wie echt in eigen land geen mogelijkheden zijn.

Dan het tweede probleem:

Op dit moment speelt binnen Europa dat er een forse druk wordt uitgeoefend om Roemenie de grenzen te laten openen voor adoptie.

Tijdens de toetredingsonderhandelingen van Roemenie tot de EU (1999/2004), was respect voor kinderrechten een voorwaarde. De EC heeft Roemenie met 60 miljoen Phare gelden gesteund in de hervorming van de kindbescherming (sluiten grote tehuisen, opbouw pleegzorg, gezinsvervangende tehuisen, steun aan gezinnen). Tijdens dit proces heeft het EP en de Commissie kritiek geuit op het adoptiesysteem, wat een sterke vraaggestuurde marktwerking toonde. Als resultaat is Roemenie met adopties gestopt en heeft in 2005, met steun van een EU Independent Panel of Family Law Experts, een wet aangenomen die geen internationale adopties meer toestaat en bescherming in eigen land biedt. Roemenie had de steun van de EC gevraagd, aangezien er grote druk was door met name Amerika, Italië, Frankrijk, Spanje en Israël om adopties weer toe te laten. Deze druk kwam van adoptie-ouders, vele adoptiebureaus en ook vanuit de diverse overheden.

Een sterke lobby, achter de schermen geleid door een franse bankier, een Italiaans adoptieburo en Amerikaanse lobbyisten, pleit nu voor Europese Adopties, als een tussenstap naar internationale adopties. Doel hiervan is het openbreken van Roemeense adopties. Sinds het aantreden van de nieuwe Commissie en het nieuwe Parlement, is het onderwerp kinderrechten overgenomen door Fratini en in het EP door JM Cavada (LIBE). Deze heren streven dezelfde doelstelling na en zijn in nauw contact met deze lobby.

Neelie, ik hoop dat ik de urgentie enigszins duidelijk heb kunnen maken en dat je ondanks je zeer drukke agenda hier tijd voor vrij kunt en wilt maken. Ik zou je hier heel graag verder over willen spreken. Want het is teveel om in de email allemaal toe te lichten en ik weet niet wie ik kan vertrouwen met betrekking tot dit onderwerp. Ik heb ter extra informatie nog wat artikelen toegevoegd.

Alvast heel erg bedankt voor je aandacht, hartelijke groet, Ina

Drs. Ina H. R. Hut
Directeur Wereldkinderen

Mob. 06 22 105 125

Riouwstraat 191
2585 HT Den Haag
tel: 070 - 350 66 99
fax: 070 - 354 78 67
www.wereldkinderen.nl
hut@wereldkinderen.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de (rechts)persoon aan wie het is gericht en kan informatie bevatten die persoonlijk of vertrouwelijk is en niet openbaar mag worden gemaakt krachtens overeenkomst of wet- of regelgeving. Indien een ander dan geadresseerde dit e-mail bericht ontvangt of op andere wijze in handen krijgt is men niet gerechtigd tot kennisneming, verspreiding, openbaar maken of vermenigvuldigen hiervan. Men wordt dan verzocht Reasult BV hiervan onmiddellijk op de hoogte te stellen en het e-mail bericht te vernietigen. Reasult BV staat

verder niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van dit e-mail bericht, noch voor tijdige ontvangst daarvan, noch voor de afwezigheid van virussen.

===== The information transmitted is intended only for the person or entity to which it is addressed and may contain confidential and/or privileged material. Any review, retransmission, dissemination or other use of, or taking of any action in reliance upon, this information by persons or entities other than the intended recipient is prohibited. If you received this in error, please contact the sender and delete the material from any computer. =====

'Adoptie is geen doel op

Ina Hut over adoptie, projecthulp en de media

tekst: Marlies Geerdink

sprek regelmatig met verontruste aspirant-adoptieouders en ik kan me hun zorg en spanning heel goed voorstellen. Zelf heb ik dertien jaar op de wachtlijst gestaan voor adoptie. Overigens ben ik met de adoptieprocedure gestopt nadat ik directeur werd bij Wereldkinderen. Ik vind het heel spijtig dat sommige ouders mijn boodschap verkeerd interpreteren.

Ik begrijp heel goed dat die boodschap voor veel aspirant-adoptieouders teleurstellend is

Adoptie is een hele mooie manier om een kind een thuis te bieden, althans voor die kinderen die dat nodig hebben en die in eigen land niet in een gezin kunnen worden geplaatst. De veranderingen in adoptieland zijn overigens een logisch gevolg van het ondertekenen van het Haags Adoptieverdrag. Zo'n zeventig landen hebben dit verdrag inmiddels getekend en committeren zich eraan eerst lokaal naar oplossingen te zoeken.

Moet Wereldkinderen niet méér opkomen voor de kindervens van de ouders?

Het belang van het kind móet altijd voorop staan. De behoefte van het kind is dan ook leidend bij adoptie. Daarmee komt soms de kindervens van de ouders meer op de achtergrond te staan. Natuurlijk moet er ook sprake zijn van een kindervens, het kind moet echt gewenst zijn! Ik begrijp heel goed dat het niet kunnen vervullen van dat verlangen teleurstellend is voor mensen die een kindervens hebben. Maar dat mag er niet toe leiden dat we overal maar kinderen gaan 'halen', zonder ons in te zetten voor lokale oplossingen. Je kunt het toch als adoptieouder ook niet verantwoorden tegenover je kind als je je eigen wens boven zijn of haar belang hebt gesteld?

Wat beweegt u dit werk te doen?

Ons eerste kindje, ons dochtertje Gabriella, is bij de geboorte overleden. Dat heeft mij doen besluiten om me in te zetten voor kinderen in nood. Kinderen moeten zoveel mogelijk de kans krijgen bij hun eigen ouders op te groeien en moeders hebben het recht om zorgvuldig af te wegen of ze hun kind willen afstaan. Je kunt daarin niet voorzichtig genoeg zijn. Ik heb zelf ervaren wat het is om een kind te verliezen.

Werkt u dan niet voor de verkeerde organisatie?

Mijn drijfveer sluit juist naadloos aan bij de doelstellingen van Wereldkinderen. Adoptie is bij Wereldkinderen nooit een doel op zich geweest, maar altijd een middel om kinderen te helpen. Er staat in de statuten dat Wereldkinderen zich inzet voor kinderen in nood en dat bij voorkeur wordt gezocht naar lokale opvang. De koers van Wereldkinderen is dus niet veranderd. De ontwikkelingen in de landen van herkomst zijn de

**WERELDKINDEREN
OPINIE**

De commotie in de media rondom adoptie maakt dat Wereldkinderen vaak in het nieuws is. Ina Hut is sinds 2003 directeur van Wereldkinderen en deed haar verhaal de laatste maanden veelvuldig op radio, televisie en in de krant. In het Wereldkinderenblad licht ze haar visie en uitspraken uitgebreid toe. Een vraaggesprek over motivatie, doelen, middelen en de toekomst van adoptie.

Uw uitspraken in de media hebben voor veel commotie gezorgd. Weet u wat dit doet met sommige adoptieouders?

Het is een gegeven dat gezonde baby's meer en meer in eigen land kunnen worden opgevangen. Adoptie verandert in een snel tempo. Ik begrijp heel goed dat die boodschap voor veel aspirant-adoptieouders teleurstellend is, en zelfs verontrustend. Maar we kunnen onze ogen hiervoor niet sluiten. Ik

zich'

laatste jaren meer in een versnelling gekomen. Wereldkinderen neemt ook meer verantwoordelijkheid bij het ondersteunen van lokale oplossingen. En dat merken de aspirant-adoptieouders. We pakken onze verantwoordelijkheid richting lokale hulp meer op. Dat zijn we in mijn visie ook aan de kinderen verplicht.

Ik kende de wereld van adoptie globaal. Toen ik directeur werd van Wereldkinderen, ben ik meer achter de schermen van adoptie gaan kijken. Ik had een redelijk idealistisch beeld van de adoptiewereld, maar ik ben toch wel geschrokken van wat zich zowel op nationaal niveau als op internationaal niveau afspeelt rondom adoptie. Het is prachtig dat we kinderen bij goede ouders kunnen plaatsen. Maar er is – op macroniveau – ook een keerzijde. We weten dat er kinderen ten onrechte in het adoptiecircuit terecht komen. Daar moeten we met zijn allen iets aan doen. Als ik spreek over die keerzijde, dus pro-

De koers van Wereldkinderen is niet veranderd; de ontwikkelingen in de landen van herkomst zijn in een versnelling gekomen

blemen op wereldwijd niveau, voelen adoptieouders zich soms persoonlijk aangesproken alsof er met hun adoptie iets mis is. Dat is absoluut niet de intentie van hetgeen ik zeg. Maar we mogen onze ogen niet sluiten voor de keerzijde van adoptie op internationaal niveau.

Heeft u zelf adoptiekinderen?

Ik heb een biologisch eigen zoontje van zeven jaar, Florian, en mijn dochter Gabriella zou nu negen jaar zijn geweest. Ik heb wel op de wachtlijst gestaan voor adoptie, maar ben er uiteindelijk mee gestopt. Florian is erg betrokken bij mijn werk, overigens zonder dat het voor hem teveel wordt. Ik vraag hem wel eens of hij vindt dat ik meer thuis moet zijn. Hij zegt dan: "Nee hoor, dat vind ik zo zielig voor de kinderen in de arme landen."

Waarom heeft u zo lang op de wachtlijst voor adoptie gestaan en bent u er uiteindelijk mee gestopt?

Wij hebben dertien jaar in de procedure gezeten. Eerst hebben wij ons inactief op de wachtlijst laten plaatsen om persoonlijke redenen. Toen wij na een paar jaar bovenaan de lijst voor Zuid-Korea stonden, werd dat kanaal gesloten en konden wij niet meer verder. We kregen te horen dat we niet meer voor adoptie in aanmerking kwamen. Dat was wel slikken. Een paar weken later bleken we ons toch nog voor Ethiopië te kunnen aanmelden. Op het moment dat we daar weer bovenaan de lijst stonden, werd ook dat kanaal – weliswaar tijdelijk – gesloten. Uiteindelijk hebben mijn man en ik besloten te stoppen met de procedure. Geen gemakkelijke beslissing. Ik was

Drs. Ina H.R. Hut (1961) studeerde Pedagogiek/Onderwijskunde, gecombineerd met Bedrijfskunde. Na een korte periode in het onderwijs is ze ruim twintig jaar werkzaam geweest in het bedrijfsleven. Ze startte in 1984 een ICT-bedrijf, dat ze in 2000 verkocht. Vanaf 1992 werd ze coördinator management-programma's en organisatieadviseur bij de werkgeversorganisatie VNO-NCW. Van 1998 tot 2003 was ze werkzaam bij Universiteit Nyenrode, waar ze de laatste jaren directeur Executive Programs en lid van het managementteam was. In 2003 stapte ze heel bewust over naar een functie waarbij ze zich kon inzetten voor kinderen in nood en werd directeur van Wereldkinderen.

toen een jaar directeur van Wereldkinderen. Ik was van mening dat ik méér kinderen zou kunnen helpen door mijn verantwoordelijkheid bij Wereldkinderen goed op te pakken, dan door één kind in mijn gezin op te nemen. En bovendien zijn er voldoende aspirant-adoptieouders.

Wat vindt u van alle media-aandacht rond adoptie?

Door de grote hoeveelheid aandacht die de media eraan besteed, en de snelheid waarmee dat gaat, is het soms moeilijk de boodschap er goed uit te halen. Ik vind dat de media teveel inspeelt op de incidenten en de onderliggende discussie te weinig voert. Adoptieouders geven hun eigen interpretatie aan het nieuws. Er zijn mensen die denken dat ik tegen adoptie ben, dat is natuurlijk niet waar. Dan zou ik mijn functie per direct opzeggen. Ik vind wel dat we voorzichtig moeten zijn met adoptie! Overal ter wereld heb je malafide mensen die van de kinderwens van aspirant-adoptieouders willen profiteren en deze malafide personen gaan daarin heel ver! Ik vind het spijtig dat de media teveel op incidenten inspeelt. Daar moeten we vanaf. Je beschadigt er mensen en organisaties mee. En je komt geen stap verder in de structurele discussie.

Een structurele discussie?

Ja, een debat over de essentie van adoptie. Wij moeten alle kanten van adoptie laten zien en overwegen. Mijn overtuiging is dat er wereldwijd een systeem wordt gekoesterd dat – helaas – grotendeels is gebaseerd op vraag en aanbod. Dat er een keerzijde is, dat is wel duidelijk. Je kunt niet onbeperkt kinderen 'halen' uit een land. De kinderen zijn de toekomst van dat land. Je moet inzetten op de verbetering van de leefomgeving ter plaatse. Als iedereen zijn best doet om kinderen lokaal op te vangen en de oorzaken op te lossen, dan is interlandelijke adoptie over tien of vijftien jaar niet meer nodig. Maar mede omdat er een vraag is naar kinderen en er mensen zijn die daarvan willen profiteren, wordt het systeem in stand

Wij nemen ook meer onze verantwoordelijkheid voor het ondersteunen van lokale oplossingen

gehouden. Dat is de kwestie waar het nu om gaat.

We moeten alle kanten van de medaille kritisch blijven bekijken. De verhalen van Roelle Post, de ervaringen die zij had in Roemenië, zie ik ook gebeuren in de internationale praktijk. Ik wil niet meewerken aan internationale competitie op gebied van adoptie. Zetten we in op kindervelzijn en op het belang

Ik pleit voor een Internationale Autoriteit die toezicht houdt op de naleving van het Haags Adoptieverdrag

van het kind of willen we zoveel mogelijk kinderen naar Nederland halen, omdat er vraag naar is? Mijn keuze is duidelijk, ik ga voor het belang van het kind.

Wat bedoelt u met competitie?

Sommige organisaties uit sommige landen betalen meer dan andere landen en daarom gaan er meer kinderen naar die landen toe. Een voorbeeld van zo'n land is de Verenigde Staten. Dit is al heel lang bekend in de adoptiewereld, maar het wordt nooit hardop gezegd. We moeten dit bekend maken, anders houden we het systeem in stand, waarbij het kind naar de hoogste bidder gaat.

Sommigen vinden dat deze houding van Wereldkinderen nadelig is voor het aantal kinderen dat naar Nederland zal komen.

Dat denk ik niet. Wereldkinderen staat internationaal goed bekend, juist omdat wij kritisch zijn en onze verantwoordelijkheid om ook lokaal oplossingen te zoeken, serieus nemen. Nederland wordt ook geprezen, omdat de aspirant-adoptieouders zo goed zijn voorbereid. Landen die het Haags Adoptieverdrag hebben getekend, hebben beloofd zich in te zetten voor meer lokale adoptie. Ze zullen zich dan ook moeten inzetten om misstanden rondom adoptie te voorkomen. Maar er speelt iets anders. De verhouding beschikbare kinderen en aspirant-adoptieouders verandert aan beide kanten. Als we alleen naar Nederland kijken, zijn in het afgelopen jaar 1750 beginsetoestemmingen afgegeven, en er staan zo'n zesduizend wensouders op wachtlijsten bij de Stichting Adoptievoorzieningen, de Raad van de Kinderbescherming en de vergunninghouders. Er worden jaarlijks zo'n 800 kinderen geplaatst. Reken maar uit wat dat betekent! De komende jaren hebben we in Nederland meer dan voldoende adoptieouders. Bovendien zijn er op mondiaal niveau veel ontwikkelingen die leiden tot een daling van het aantal kinderen: toenemende welvaart, vrouwenemancipatie en een veranderende visie op ongetuigd moederschap.

Maar een kind is toch altijd beter af in Nederland?

Er leven nog zoveel kinderen in armoede, terwijl er hier ouders zijn die het kind een goede toekomst kunnen bieden.

Armoede alleen mag nooit een reden zijn het kind af te staan of te adopteren. Een kind is niet per definitie beter af in Nederland. Wie bepaalt wat beter af is? Is een kind beter af als er meer materiële welvaart is? Een kind hoort bij zijn ouders, tenzij de ouders geen goede opvoeders zouden zijn.

Minder kinderen voor adoptie, maar hoe verklaart u de overvolle weeshuizen?

Heel veel kinderen in kindertehuizen komen niet in aanmerking voor adoptie. Voor alle landen geldt dat kinderen in de tehuizen nog heel vaak ouders of familie hebben. Soms zitten de kinderen op tijdelijke basis in het tehuis, omdat ze er betere verzorging kunnen krijgen. Hun familie bezoekt hen dan regelmatig. Verder zie je, bijvoorbeeld in China, dat veel

kinderen in de tehuizen geestelijk en lichamelijk gehandicapt zijn. In China is meer dan zeventig procent van de kinderen in tehuizen geestelijk en/of lichamelijk gehandicapt. Dit zijn kinderen die wij niet kunnen plaatsen, omdat ze te zwaar gehandicapt zijn. Ze zouden in Nederland ook in een instituut terecht komen.

Wat doet Wereldkinderen om nieuwe landen te vinden voor adoptie?

Wij zijn actief in het identificeren van nieuwe contacten, maar altijd vanuit de invalshoek: wat is in het belang van het kind? We hebben een aantal landen geselecteerd waar wij graag willen werken. Het gaat om landen waar de nood van kinderen hoog is. Maar ook hier geldt: eerst inzetten op lokale hulp. Adoptie is ook voor deze kinderen een laatste redmiddel. Het kost veel tijd om betrouwbare contacten op te bouwen. We moeten meer dan honderd procent zeker zijn van de betrouwbaarheid van de lokale partners. Het opbouwen van zo'n duurzame relatie kost over het algemeen een paar jaar. Overigens zien we ook dat veel landen zelf heel erg terughoudend zijn geworden in interlandelijke adoptie. Bijvoorbeeld in India, waar men zijn best doet om kinderen eerst lokaal in gezinnen te plaatsen. Lokale adoptie is er de afgelopen jaren fors toegenomen. Tien jaar geleden had niemand dat nog kunnen denken.

Veel ouders worden nu aangesproken op misstanden rondom adoptie. Hoe staat u hier tegenover?

Adoptie is de laatste decennia geprofessionaliseerd. Geen enkele organisatie kan echter misstanden honderd procent uitsluiten. In de beginjaren van adoptie zeker niet, maar nu ook niet helemaal. Als Wereldkinderen vermoedens of twijfels heeft of geruchten hoort, dan gaan we op onderzoek. Geadopteerden of adoptieouders die twijfels hebben, kunnen dat ook bij ons melden. We zullen dan alles op alles zetten om het verhaal uit te zoeken. Geadopteerden hebben er recht op hun achtergrond te kennen. Ook dat staat in het Haags Adoptieverdrag.

Als organisatie doen we ons uiterste best om erachter te komen of de partnerorganisatie de juiste motieven heeft. Bij twijfel stoppen we met het contact. Een voorbeeld hiervan is Zuid-Korea. Na een jarenlange samenwerking is dat contact beëindigd, omdat we niet echt de vinger konden leggen op de financiële verslaglegging en de procedures.

Ik pleit voor een Internationale Autoriteit die toezicht houdt op de naleving van het Haags Adoptieverdrag en ook sancties kan opleggen wanneer landen of organisaties hun verplichtingen niet nakomen. Het verdrag is nu nog té vrijblijvend.

Waar staat Wereldkinderen over tien jaar?

Wereldkinderen zal over tien jaar nog steeds actief zijn op het gebied van kindervelzijn en óók bemiddelen bij adoptie. De verhouding tussen adoptie en projecthulp zal wel anders zijn. En het zal dan veel meer gaan om special need-kinderen. Voor die kinderen waarvoor interlandelijke adoptie nog steeds een laatste redmiddel is, zullen we ons in blijven zetten. ■

Wie controleert wie bij een Intern

Tekst: Ino Hut

Gelukkig zetten de meeste landen zich erg in om in de geest van het verdrag te werken

De misstanden dan wel vermeende misstanden rondom adoptie houden de gemoederen al enige tijd bezig. Het verhaal van Rahul, een jongen uit India die mogelijk is ontvoerd en doorverkocht voor adoptie naar Nederland, heeft geleid tot onderzoek door een aantal commissies.

Eén commissie richt zich op het handelen van collegavergunninghouder Meilling; een tweede team onderzoekt de rol van het ministerie van Justitie en een derde commissie bekijkt wat er in India is gebeurd. Daarnaast is er nog de commissie Kalsbeek, die adoptie breder onderzoekt. Eén ding is in elk geval duidelijk. Bij interlandelijke adoptie is een sluitend systeem van controle niet mogelijk. Het risico op misstanden blijft. Dat risico is te minimaliseren, maar uitsluiten is niet mogelijk. Juist omdat het interlandelijke adoptie betreft, hebben betrokken partijen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.

Grenzen

Als aspirant-adoptieouder ben je afhankelijk van de betrouwbaarheid van de vergunninghouder. Als vergunninghouder heb je uiteraard je eigen verantwoordelijkheden. Vergunninghouders zijn echter ook afhankelijk van de mate waarin het ministerie van Justitie – als medeondertekenaar van het Haags

Adoptie Verdrag (HAV) én als Centrale Autoriteit – en de Centrale Autoriteiten van de landen van herkomst, hun verantwoordelijkheid nemen met betrekking tot de controle van de buitenlandse contacten. Waar liggen de grenzen? Wie controleert wat? En dient het systeem wereldwijd te worden aangepast?

Interlandelijke adoptie bestaat uit adopties vanuit landen die het Haags Verdrag hebben getekend en landen die dat (nog) niet hebben gedaan. De veronderstelling is veelal dat adopties vanuit verdragslanden in orde zijn. Het verdrag sluit misstanden echter niet uit. Gelukkig zetten de meeste landen zich erg in om in de geest van het verdrag te werken. Ze committeren zich bijvoorbeeld om zoveel mogelijk achtergrondinformatie over het kind te verkrijgen en om lokale adopties te bevorderen en daar voorrang aan te geven. Maar wie controleert of de verdragslanden hun verantwoordelijkheid nemen om zoveel mogelijk kinderen lokaal in een gezin te plaatsen?

interlandelijke adoptie: Internationale Autoriteit is nodig!

Controle op naleving van het Haags adoptie Verdrag

De controle op de naleving van het verdrag wordt overgelaten aan de landen zelf. Dat is mijns inziens een situatie die niet kan blijven voortbestaan. Landen die zich niet aan het Haags Adoptieverdrag houden, dienen hierop te worden aangesproken. De verdragslanden zouden bijvoorbeeld verantwoording af moeten leggen over hun inspanningen om kinderen lokaal in een gezin te plaatsen. De vraag is dan wel wie deze controle kan en moet uitvoeren.

Bevoegdheden van de vergunninghouder

De vergunninghouders? Onmogelijk. De Centrale Autoriteiten van de verdragslanden beschouwen vergunninghouders officieel niet als gesprekspartner. Bij kritische opmerkingen onzerzijds, wijzen Centrale Autoriteiten ons erop dat de Nederlandse Centrale Autoriteit hun gesprekspartner is. Vergunninghouders hebben veelal weinig tot geen bevoegdheden om de contacten in deze verdragslanden te controleren. We moeten vertrouwen op controle door de Centrale Autoriteit van het betreffende land.

Centrale Autoriteit: politieke en economische belangen
Moet de Centrale Autoriteit in het aankomstland deze verantwoordelijkheid dan dragen? Niet wenselijk. Deze instanties hebben vaak te veel economische en politieke belangen om deze verantwoordelijkheid goed in te kunnen vullen. Welke controle mogelijkheden zijn er feitelijk vanuit ons ministerie van Justitie? In hoeverre laten landen van herkomst controle toe? Zijn sancties eventueel mogelijk? Nee, ook dit is geen oplossing.

Haags Permanent Bureau?

Het Haags Permanent Bureau dan? Het bureau wil vooral adviserend bezig zijn als het gaat om ondersteuning bij de Implementatie van het verdrag. Het is mijns inziens ook niet wenselijk is om een controle- en sanctiebevoegdheid neer te leggen bij een bureau dat landen ook adviseert over invoering van het Haags Adoptieverdrag. Je oordeelt dan eigenlijk ook over (de invloed van) je eigen adviesfunctie.

Bovengenoemde drie partijen, vergunninghouders, de Centrale Autoriteiten van het land van aankomst en het Haags Permanent Bureau, zijn onvoldoende in staat om het land van herkomst te controleren. Daarom is het wenselijk om een Internationale Autoriteit op te zetten. Deze instantie controleert of een deelnemend land inderdaad prioriteit geeft aan lokale adopties en kan tevens afdwingen dat deelnemende landen

zich hiervoor inzetten. Honderd procent garantie dat misstanden uitgesloten zijn, kunnen dan evenmin worden gegeven, maar er is in ieder geval meer mogelijkheid om de landen op hun verantwoordelijkheid aan te spreken.

Alle organisaties die zich inzetten voor het belang van het kind, dienen hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Lokale opvang moet prioriteit hebben, en interlandelijke adoptie is een mogelijkheid wanneer lokale opvang niet voorhanden is. Als we onze verantwoordelijkheid echt serieus nemen, zal interlandelijke adoptie op de langere termijn niet nodig hoeven te zijn. ■

Had ũ
p deze plek willen
overteren?
Dat kan!

Mail voor informatie en
tarieven naar

redactie@wereldkinderen.nl

De toekomst van adoptie internationale competitie of op termijn

Een paar weken geleden werden we in Nederland opgeschrikt door een vermeend incident met een jongetje uit India. Dit jongetje, door een collega-vergunninghouder bemiddeld, zou toen hij ruim een jaar oud was, zijn ontvoerd en verkocht voor adoptie naar het buitenland. Ook in Denemarken kwam vorige week een vermeend schandaal naar voren. Denemarken heeft de adoptie vanuit India naar Denemarken stopgezet; de overheid heeft een onderzoek aangekondigd.

Intussen kwam een aantal geadopteerden ook met hun verhaal: dossiers die niet volledig zijn, achtergronden die niet kloppen, enzovoort. Een deel van de media maakte daarvan vervolgens eigen sensatieverhalen: tien tot twintig procent van de adopties zou niet deugen, aldus de Telegraaf. In diezelfde periode werd ook het boek *Romania – for export only* van Roelie Post gepubliceerd. Roelie Post had als EU-ambtenaar jarenlang het dossier 'Kinderwelzijn in Roemenië' in haar portefeuille.

De hele adoptiewereld verkeerde in rep en roer. Wat is er aan de hand? Op de adopties uit India door onze Nederlandse en Deense collega-vergunning-

houders, ga ik in dit artikel niet in. Deze beide zaken worden momenteel onderzocht door de betreffende overheden. We wachten de uitkomst van dat onderzoek af. Wel wil ik even stilstaan bij het percentage adopties dat niet zou deugen. Het gaat in dat verband over adopties uit de jaren zeventig en tachtig. Adoptie stond toen nog in de kinderschoenen. Kinderen die destijds werden afgestaan en bij een kindertehuis werden gebracht, werden soms pas na weken geregistreerd. Vaak was hun leeftijd en geboortedatum niet bekend en werd dit geschat. Over de achtergronden van een kind was toentertijd weinig bekend. Om nu te zeggen dat deze adopties niet deugen, omdat de dossiers niet volledig zijn, gaat te ver.

Professionalisering

We zijn inmiddels 25 jaar verder en ook ontwikkelingslanden hebben zich ontwikkeld en zijn aan het professionaliseren. Van de meeste kinderen is tegenwoordig veel meer achtergrondinformatie bekend, vaak zijn er behoorlijk uitgebreide medische, sociale en psychologische dossiers van de kinderen. Op basis van deze informatie worden de kinderen voorgesteld aan de ouders. Als het om vondelingen gaat, is het een ander verhaal. In een aantal landen is het afstand doen van een kind strafbaar. Kinderen worden dan veelal te vondeling gelegd. Soms is er een geboortedatum bekend, soms ook niet. Dossiers van deze kinderen zijn wel zo volledig mogelijk. Adoptie is de laatste 25 jaar geprofessionaliseerd.

Maar er is nog iets veranderd. In de jaren zeventig en tachtig adopteerden gezinnen vanuit een zeker idealisme. Anno 2007 adopteren mensen in de hele wereld steeds meer vanuit een kinderwens. En dat is op zich prima. Fantastisch dat er mensen zijn die kinderen voor wie geen andere oplossing is, willen adopteren. Maar er is ook een keerzijde. Vanuit die situatie ontstaat wereldwijd een behoorlijke vraag naar adoptiekinderen. En – ik heb het al eerder gezegd – elke vraag creëert ook zijn eigen aanbod. Een markteconomisch principe dat – helaas – ook voor adoptie geldt. Daarmee kom je op gevaarlijk terrein.

Vraag en aanbod

Typerend overigens dat de aspirant-adoptieouders vaak benoemd worden als vraagkant en de kinderen als het aanbod. Vanuit het belang van het kind geredeneerd vormen de kinderen juist de vraag. Het kind heeft een behoefte en vraagt om een thuis. Wereldkinderen heeft als uitgangspunt dat eerst wordt gekeken naar de mogelijkheden voor een binnenlandse adoptie. Veel ouders geven aan dat juist deze visie meespeelt

Contactpersonen kwamen vanuit de hele wereld over voor een week vol workshops en debatten, en natuurlijk voor de Wereldkinderendag!

ptie: niet meer nodig?

bij hun keuze voor onze organisatie. Meer dan de helft van de kinderen die wij in 2006 plaatsten, betrof een special need kind. Ook dat geeft mijns inziens aan dat 'onze' ouders vanuit het belang van het kind redeneren.

Wereldwijd wordt echter gesproken van een vraag naar kinderen. En juist dit speelt malafide personen en organisaties in de hand. Waar vraag is, wordt aanbod gecreëerd. De internationale druk om kinderen voor interlandelijke

naar kinderhandel. Een hellend vlak. Een zeer gevaarlijk terrein, waar we verre van moeten blijven.

Een aantal organisaties en landen zet echter koste wat het kost in op het vermeerderen van de adoptiecapaciteit: er moeten meer kinderen komen. Roelie Post ervoer dit in de meest letterlijke vorm door de bedreigingen die zij te verduren had. Het willen verhogen van de adoptiecapaciteit heeft niets te maken met kinderen die een thuis

Ina Hut

Sinds 2003 is Ina Hut directeur van Wereldkinderen. Zij maakt zich sterk voor hulp aan kinderen in nood in ontwikkelingslanden door middel van project-hulp en adoptie. In het Wereldkinderenblad vertelt zij waar Wereldkinderen voor staat. Ina Hut is gehuwd en moeder.

Meer dan de helft van de kinderen die wij in 2006 plaatsten, was een special need kind

adoptie te laten gaan, in plaats van hen te laten opgroeien in permanente pleeggezinnen in eigen land, is groot. En dat is waar Roelie Post in Roemenië tegenaan gelopen is. Zij is degene die de praktijken die ze in Roemenië mee maakte, openlijk aan de kaak stelt. Alhoewel Roelie Post behoorlijk stellige uitspraken doet, vind ik het ongelooflijk dapper en moedig dat ze deze misstanden naar voren brengt! Deze duistere praktijken moeten we voorkomen.

Netjes

Het ontstaan van een vraag, heeft geleid tot een markt met internationale competitie tussen een groot aantal zogenaamde ontvangende landen. De praktijken die Roelie Post in haar boek beschrijft, hebben betrekking op Roemenië. Maar je kunt ze op een wereldwijd niveau doortrekken. Het aantal kinderen dat aan Nederland wordt voorgesteld neemt op dit moment af. Daar zijn twee redenen voor. Allereerst omdat binnenlandse adoptie een hoge vlucht heeft genomen in de landen van herkomst. Daarnaast kunnen we stellen dat Nederland 'netjes' is als het gaat om interlandelijke adoptie. Wereldkinderen – laat ik voor onszelf spreken – is niet bereid extra geld neer te leggen of 'onder de tafel door' te betalen. Dat is immers de eerste stap

nodig hebben, maar met volwassenen die graag kinderen willen. Deze aspirant-ouders zijn absoluut te goeder trouw. Ik twijfel niet aan hun motieven. Maar er wordt van hen dankbaar misbruik gemaakt door malafide personen en organisaties die profiteren van hun behoefte.

Week van het Wereldkind

Er is een enorme internationale lobby gaande om het aantal kinderen dat voor adoptie wordt voorgesteld, uit te breiden. Ook in Nederland is een kleine doch invloedrijke groep actief om dit in de Tweede Kamer en bij het ministerie van Justitie erdoor te krijgen. Laten we met z'n allen onze rug recht houden en voorzichtig blijven met interlandelijke adoptie. Laten we ons bezinnen – wereldwijd – op de essentie van adoptie.

Voorafgaand aan de Wereldkinderendag vierden we de Week van het Wereldkind. Onderdeel hiervan was een tweedaags seminar met zo'n dertig buitenlandse gasten uit diverse landen. Ik heb – net als twee jaar geleden – de droom uitgesproken dat op een dag adoptie niet meer nodig is. We moeten inzetten op kinderwelzijn in de landen zelf. We moeten inspanningen leveren zodat steeds meer kinderen in eigen land worden opgevangen in een gezin. En

dat houdt automatisch in dat interlandelijke adoptie op een dag niet meer nodig is!

Tijdens dit seminar heb ik Roelie Post uitgenodigd. Enerzijds om haar te laten zien dat adoptie ook heel goed kan worden uitgevoerd, mits je de behoefte van het kind centraal blijft stellen. Anderzijds om onze buitenlandse gasten het verhaal van Roelie mee te geven en hen te laten zien welke risico's interlandelijke adoptie met zich meebrengt. Het werd een boeiende discussie, met respect en erkenning voor de inzichten aan beide kanten!

Ik ben het niet met Roelie Post eens dat er een verbod op adoptie moet komen. Zo'n verbod op interlandelijke adoptie zou op dit moment kinderen onnodig beschadigen. Landen als bijvoorbeeld Haïti en Ethiopië zijn nog lang niet in staat om opvang te bieden aan hun kinderen. In deze landen is nog een lange weg te gaan. En het is onze plicht om hen hierbij te helpen. We moeten alles op alles zetten om lokale opvang in pleeggezinnen te stimuleren.

Ik hoop dat er een diepgaande discussie op gang komt – wereldwijd – en dat we met z'n allen eens stilstaan – letterlijk en figuurlijk – bij het wezen, de essentie van adoptie. Het belang van het kind staat niet bij alle organisaties en landen voorop. We mogen onze ogen niet sluiten voor de misstanden. Adoptie is een kindbeschermingsmaatregel. Interlandelijke adoptie mag geen markt zijn waarin de vraag naar kinderen het aanbod bepaalt! ■